

**Rvperti Ab||batis Monasterii || Tvitiensis Ordinis S.
Benedicti The||ologi antiqui, Opera duo, ut egregia sanè,
ita diu desiderata, multoq[ue] || labore perquisita, ac
sumptu haud ita modico ...**

Rupert <von Deutz>

Colonia, M. D. XXVI.

VD16 R 3796

De trina b[ene]dict[ion]e no[min]is d[omi]ni, qu[a]m d[omini]s p[er]acto
tabernaculo ma[n]dauit Moysi, dices: sic benedicetis filijs Isr[ae]l, & de eo
q[uo]d ait: Inuocabu[n]t nome[n] meu[m] super ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71860](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71860)

Ille misit. Dixerunt ei: Quod ergo tu facis signum, ut uideamus & credamus tibi? Quid operaris? Patres nostri mandauerunt manna in deserto. Denique quicquid fecisset aut facere uellet, non esset eis sicut Moyses, nisi eorum & curiosos oculos eiusmodi miraculis pasceret, & ociosos uentres cibo semper impleret. ¶ Itaque quod dixerat Moyses, Prophetā de gente tua, & de fratribus tuis, sicut me, suscitabit tibi dominus deus tuus, pro ueritate naturæ humanæ dictum, recte intelligitur, quia futurum erat: & reuera sic factum est ut filius dei secundum hanc fieret sicut Moyses, id est, uerus homo, sicut in Iob scriptum est, & nos meminimus longe superius, si fuerit pro eo angelus, loquens unum de similibus. Nam in cæteris loqe hic plus quam Moyses. Et ut de charismatibus spiritus sancti coeptum sermonem peragamus: multa bona, secundum omnes eiusdem spiritus sancti operationes siue ministrations operatus est, excepto quod genera linguarum ore proprio non exercuit, quam spiritus sancti gratiam, postmodum Apostolis suis dedit, & in super, re missionem peccatorum per eundem spiritum sanctum solus operatus est.

Quomodo Christus fuit sicut Moyses
Iob. 33

¶ Item de illa gratia spiritus sancti, que est operatio uirtutum, quomodo illam malefici coram Pharaone emulati sunt, & non ualentes subsistere, dixerunt, digitus dei est hic.

Caput .X.

Ræclaram hanc spiritus sancti gratiam, scilicet operationem uirtutum, qua Moyses in ueritate magnus fuit, æmulator nunc usque spiritus mendacii, sicut iam tunc coram Pharaone æmulatus est quoad usque potuit, sicut scriptum est. Dum enim proiecisset uirgam & uersa esset in colubrum: & iterum, cum percussisset uirga aquam fluminis, & uersa esset in sanguinem, ac, cum tertio extendisset manum super aquas Aegypti, & ascendissent ranæ, & operuissent terram: fecerunt malefici per incantationes suas similiter, sed erat mendacium in uisu, quia non erat ueritas in sensu. Quando uentum est ad cyniphes, ut percussio puluere terræ essent cyniphes tam in hominibus quam in iumentis, non solum importunæ uisui, uerumetiam mordaciter molestæ in sensu, non potuerunt stare malefici, & dixerunt: Digitus dei est hic. ¶ Unde miramur, quod efficaciam istam spiritus sancti, scilicet operationem uirtutum, scierunt homines eiusmodi nominare digitum dei: sicut & illud miramur, unde scierit Nabuchodonosor nominare filium dei. Dixit enim: Ecce ego uideo uiros quatuor solutos & ambulantes in medio ignis, & species quarti similis filio dei. Sicut illic, operans tribus magis illis, hanc potentiam digiti dei, scilicet, operationem uirtutum, æmulatus est spiritus mendacii: ita & maxime in illo iniquo æmulabitur, cuius est aduentus (ait Apostolus) secundum operationem Satanæ in omni uirtute & signis, & prodigijs mendacibus, & in omni seductione iniquitatis, his qui pereunt, eo quod charitatem ueritatis non receperunt ut salui fierent, & ideo mittet illis deus operationem erroris ut credant mendacio, & iudicentur omnes qui non crediderunt ueritati, sed consenserunt iniquitati. ¶ Nisi enim Pharaoni illi similes fuissent, & (ut uerbis utar eiusdem Apostoli) nisi ueritatem dei in iniustitia detinuisent, quia quod notum est dei manifestum est illis. Nisi inquam propositum haberent, penetrare domos, & captiuas ducere mulierculas, id est, animas miseratas, oneratas peccatis: secundum similitudinem illius Pharaonis, cui propositum fuit, dominum nescire, & Israhelem non dimittere, non mitteret eis, non permetteret ad eos uenire dominus spiritum mendacii, homines mendaces, resistentes digito dei, contra dicentes quoad possunt sancto spiritui, similes magis illis, unde & protinus dicit. Quemadmodum autem Iamnes & Mambres restiterunt Moysi, ita & hi resistunt ueritari. Et quid tandem. Inspicientia (inquit) eorum, manifesta erit omnibus, sicut & illorum fuit.

Æmulator miraculorum spiritus mendacii
Exo. 7. & 8

Confessio de moni de digito & filio dei.

Dani. 3

2. Thess. 2.

Hæretici Pharaoni similes & magis eius
Rom. 1
2. Tim. 3

Exo. 7

2. Tim. 3

De trina benedictione nominis domini, quam dominus peracto tabernaculo mandauit Moysi, dicens: sic benedicetis filiis Israel: & de eo quod ait, inuocabunt nomen meum super filios Israel, & ego benedicam eis. Caput .XI.

Post

Num. 6
Benedictio fi-
lior. Iſrahel
ſub nomine tri-
nitatis.

Ost exitū Iſrahel de Aegypto, peracto tabernaculo, & perſcripta lege cære-
moniar. locutus eſt dominus ad Moysen, dicens. Loquere ad Aaron, & ad fi-
lios eius. Sic benedicetis filijs Iſrahel, & dicetis eis. Benedicat tibi dominus, & ad fi-
custodiat te. Ostendat dominus faciem ſuā tibi, & miſereatur tui. Cōuertat dñs
uultū ſuū ad te, & det tibi pacē. Inuocabūt nomē meū ſup filios Iſrahel & ego bñdicā eis.
¶ Hic q̄q̄ abſcondit Moyses faciē ſuā, & poſitū habet uelamen ſup eā, ſed in Chriſto (ait
Apoſtolus) id ipſum uelamen euacuatur. Quomodo in Chriſto euacuatur? Euntēs (in-
quit) docete omnes gentes, baptizātes eos in nomine patris & filij & ſpūs ſancti. Quid nā
eſt præeunte doctrina baptizare gentes, niſi benedicere filios Iſrahel. Deniq̄ ex quacunq̄
gente ſiue natione in Chriſtū credentes, propter hoc ipſam quia credunt, ipſi ſunt filij Iſra-
hel, ſicut & filij Abraham. ¶ Ergo tertio hic repetitū nomen domini in uerbo benedictio-
nis, incredulo quidem Iudæo partim uelatum eſt, quia non ſic diſtinctū ſiue expreſſum ē,
benedicat tibi dominus pater, oſtendat tibi faciem ſuam dominus filius, conuertat uultū
ſuum ad te dominus ſpiritus ſanctus, neq̄ em̄ intendere potuiſſent filij Iſrahel in faciem
Moysi, ſic expreſſa gloria uultus eius, ſed (ut iam dictū eſt) in Chriſto reuelatur. Filij nāq̄
Aaron ſummi ſacerdotis, apoſtoli & ſacerdotes ſunt magni pontificis, qui penetratit cœ-
los Ieſu Chriſti. ¶ Ipſor. eſt benedicere ſub trino nomine domini, id eſt baptizare in no-
mine patris & filij & ſpūs ſancti: ſic tamen, ut ſciant ſe non dutores, ſed miniſtros eſſe benedicti-
onis. Hoc eſt quod protinus dicit. Inuocabunt nomen meum ſuper filios Iſrahel, & ego
benedicam eis. Qua propter prouidus apoſtolus ſcribens ad Corinthios dicit. Nunquid
Paulus pro uobis crucifixus eſt, aut in nomine Pauli baptizati eſtis? Item. Cū dicit quis, e-
go quidem ſum Pauli, alius autē ego Apollo, alius uero ego Caphā, nonne homines e-
ſtis? Quid igitur eſt Apollo? Quid uero Paulus? Miniſtri eius cui credidiſtis, & unicuiq̄
ſicut dominus dedit, Ego plantauī, Apollo rigauit, ſed deus incrementum dedit. Itaq̄ ne-
q̄ qui plantat eſt aliquis, neq̄ qui rigat, ſi incrementum dat deus. Nimitū hoc ſapere hæc
autoritas ueritatis exigit, qua dicit. Inuocabunt nomen meū ſuper filios Iſrahel, & ego be-
nedicam eis.

z. Cor. 3.
Matt. 28

Iudæis uela-
men habet
Moyses.

Exod. 34
z. Cor. 3.

Hebr. 4

ume. 6
1. Cor. 1.
1. Cor. 3.

¶ De benedictione qua benedixit Jacob Joſeph filio ſuo ſub trina inuocatione
ſancti nominis, deus in cuius conſpectu ambulauerunt patres mei, deus qui paſ-
cis me ab adoleſcentia mea, angelus qui eruit me de cunctis malis, &
quod ille angelus perſona ſit filij.

Cap. XII.

Enē præterijt me, & retro relictus eſt quidam locus agri huius, in quo theſau-
rum hunc abſconditum eſſe iam ſæpe diximus, id eſt, ſcripturæ huius ſacroſan-
ctæ, in qua ſanctæ trinitatis myſterium mirabiliter & ſplendere & latere nunc
uſq̄ prædicamus, & in inuentione eius oppido latamur, dicentes cum Plalmiſ-
ta. Laetabor ego ſuper eloquia tua, ſicut qui inuenit ſpolia multa. ¶ Cum ægrotaret in
Aegypto pater Iſrahel, & hoc audito, ire perrexiſſet Joſeph, aſſumptis duobus filijs ſuis,
Manaſſe & Eſſraim, poſtmodum ita ſcriptum eſt. Benedixitq̄ Joſeph filio ſuo, & ait, De-
us, in cuius conſpectu ambulauerunt patres mei, Abraham, & Iſaac, Deus qui paſcit me
ab adoleſcentia mea, uſq̄ in præſentem diem, Angelus qui eruit me de cunctis malis, bene-
dicat pueris iſtis. Sic incipiens, benedixit primū duos filios Joſeph, & deinde, xij. filios ſu-
os, ſingulos benedictionibus proprijs. Semel dixit, Deus, in cuius conſpectu ambulaue-
runt patres mei: & ſecundo, Deus, qui paſcit me ab adoleſcentia mea: tertio autē, Angelus
qui eruit me de cunctis malis. ¶ Et quis eſt ille angelus, qui eruit eum de cunctis malis, niſi
angelus magni conſilij, deus dei filius: Iſta nanq̄ perſona, ne dubites quod ſignificetur no-
mine angeli qui eruit me, ait, de cunctis malis, iſta inquam perſona in initio malorum cun-
ctorum apparuit ei, quando fugiebat Eſau fratrem ſuū dicentem. Venient dies luctus pa-
tris mei, ut occidam Iacob fratrem meū. Quomodo illi apparuit? uel quibus ex inditijs di-
noſci poteſt, quod hæc perſona, ſcilicet filius dei, fuerit qui illi apparuit? Ait ſcriptura. Cū
q̄ ueniſſet ad quendam locum, & uellet in eo requieſcere poſt ſolis occubitum, uult de lapidibus
qui iacebant, & ſupponens capiti ſuo, dormiuit in eodē loco, uiditq̄ in ſomnis ſcalā
ſtantem

Pſalm. ij. 8
Gene. 48.
Alius loc⁹, ut
Iacob noſte
trinitatis bñs
dixit filijs Ioſe-
ph.

Eſa. 9
Angelus qui
eruit Iacob,
Chriſtus eſt.

Hene. 27

Gene. 28